

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félfévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint. Nyílt-tér sora 1 korona.

A badacsonyi borvidék rézgálicszükséglete.

A mult 1915. év szomorú tapasztalatain okolva nem ok nélkül tölti el vidékünk szőlősgazdái azon aggodalom, hogy mi lesz szőlőinkkel, amelyeknek ad megélhetést, kenyeret, ha nem lesz rendelkezésükre a kellő időben és mennyiségben az a védekező-szer, amely ezideig egyedüli hathatós és biztos szer a peronoszpóra pusztítása ellen: a **rézgálic**.

A bortermelők kétségbeesését, nemcsak a mi vidékünkön, hanem az ország többi bortermelő vidékén is, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy már október, november hónapokban országos mozgalmat indítottak, — a gálicszükséglet kellő mennyiségű fedezésére, — amely oda irányul, hogy a földművelésügyi kormány, mint az ország közgazdasági szervének vezetője, irányítója, gondoskodik a kellő mennyiségű gálic előállításáról, beszerzéséről.

Az 1915. év tapasztalatai e téren ismeretesek. Sok szőlősgazdát nagy anyagi veszteséggel sújtott a gálichiány. E szorult helyzetében, mint a vízben fuldoló, aki még a szalmaszál után is kapkod, megvette drága pénzen a hangzatos néven forgalomba hozott, de valójában értéktelen anyagokat. Bepermetezte vele szőlőjét,

amelynek semmi hatása sem volt s így a drága pénzen beszerzett permetező anyag ára mellett, elvesztette a drága munkaidőt és látnia kellett, hogy mint pusztul el, a különben szép termést ígérő szőlő. A kár leginkább azokat sújtotta, akik sem a gazdakör sem a közigazgatási hatóság útján nem biztosították gálicszükségletüket. Igaz, hogy akik kaptak is a gazdakör vagy a közigazgatási hatóság révén gálicot, ezek sem kapták meg azt a mennyiséget, amire rendes körülmények között szükségük van, de mégis az ígérkező termés nagy részét megmentették. A gálichiányhoz járult a mult évben, hogy a gyakran változó időjárás, még akiknek volt is gálicuk, nem tudtak a kellő időben védekezni. De mint jeleztük, nagyon sokan nem számítottak arra, hogy gálichiány lesz, csak akkor estek kétségbe, midőn itt volt a védekezés ideje és sem a gazdakör, sem a közigazgatási hatóság útján nem juthattak gálichoz, sőt ez időben még a kereskedésekben sem volt gálic, hanem más értéktelen szerrel próbálkoztak, természetesen minden eredmény nélkül.

Tudomásunk szerint legkevesebb 500—600 métermázsa gálicra lett volna még szükség, a permetezés idejében, amivel a szükségletet ki lehetett volna elégíteni. Mily óriási összeg veszett kárba ennyi gálichiány következtében a jelenlegi borárak mellett! Sok százezer korona érték veszett el. De

nemcsak ezt a kárt szenvedte a gazda, hanem a munkáltatás költsége mellett, a peronoszpóra pusztításának hatását érzi a gazda a következő években is.

Más védekező anyagok hatástalan voltára, vidékünk szőlősgazdái megtanította az 1915. esztendő. Ilyenekkel vidékünkön a jövőben alig fog a gazda kísérletezni.

Hogy vidékünknek mennyi gálicra van szüksége a legminimálisabb számítás mellett is, azt az alábbiakban hozzuk.

A badacsonyi borvidék, mely a tapolczai és balatonfüredi járásokon kívül Keszthely, Gyenesdiás, Cserszegtomaj, Balatonyörök községek határainak szőlőit foglalja magában, összesen 12860 kath. hold területű, ebből *csupán a tapolczai járásban lévő szőlőterület* 9120 kath. hold, tehát a minimális gálicszükséglet mellett is, 1368 métermázsa gálicra van szükség. Az 1915. évben a Tapolczavidéki Gazdakör és a közigazgatási hatóság útján kiosztottak a gazdák között 340 métermázsa gálicot, amelyhez hozzáadva a más uton beszerzett mintegy 440—450 métermázsa gálicot, összesen a jelzett 1368 métermázsa szükségletre csak 800 métermázsa volt a fődözet, tehát közel 600 métermázsa hiány volt. Ennyi gáliccal megmenthető bortermés pusztult el. Mily óriási értékű magán és közvagyon!

Az említett körülmények indították

Ma

Ma hitvány lett az Élet,
Ma a Halál ígétet,
Ma örömet nem érünk,
Ma csak boru a részünk,
Ma fiatalon halnak,
Ma csak fájások vannak.

Ma zordak a vágyások,
Nincsenek mesék, álmok,
Ma vigaszt a vallás ad,
Enyhet csak az imádság,
Ma fiatalon halnak,
Ma csak fájások vannak.

Ma hinni kell tanulunk,
Ma hőskört zokogunk,
Ma ragyogást feledünk,
Ma jobb időt epedünk,
Ma fiatalon halnak,
Ma csak fájások vannak.

W. T.

A megtépett egyenruha.

Korporal Szentgyörgyi lepattant a Komp. Kommandó dekkungjába: „Főhadnagy urnak jelentem alássan, ki van osztva a ruha. Maradt még öt emberre való, azt a manipuláns őrmester ur majd holnap visszaviteti.”
Feszesen szalutált s egy „stramm Wendinggal távozni készült. A köpenyén hátul valami tiz folt látszott csak úgy félig meddig odavarrva. A Stellungban nem igen tűnik föl,

ha rongyos, vagy piszkos az ember, de ruhakiosztás után, mikor még fölőleg is van, kissé furcsán hatott Káplár ur Szentgyörgyi. „Gyere csak vissza fiam! Hogyan nézel te ki? Kiáltott utána főhadnagy ur, „Cuki” te nem kaptál ruhát!”

„Főhadnagy urnak alássan jelentem, jó ez meg nekem.”

„Mióta vagy itt?”

„A decemberi marssal jöttem tavaly, jelentem alássan.”

„Ejnye, fiam, ejnye, hát járna már neked új ruha. Ami megmaradt, mindet hozzátok ide.”

Lerakták az öt emberre való sok jó ruhát. Otthon tizen is föl tudnának belőle öltözködni, annyi minden volt: meleg alsók, bekecs, térdmelegítő, bélelt cipők, érmelegítő, hősapka, nyakraváló kendő, blúz, nadrág, köpönyeg, vizálló csuklya, bundás keztyű, szóval minden, ami csak ráfér egy csász. és kir. bakára.

„No fiam, öltözzél gyorsan, amíg az orosz meg nem irigyli — parancsolt rá az öreg harcosra főhadnagy ur Cuki.

Korporal Szentgyörgyi csak nézett, félve nyult az új ruhákhoz, fölemelte, meg ujra ledobta őket. Egy-kettőt sóhajtott, azután csak úgy magában beszélgetve hozzákézdett az átöltözéshez.

„No, öreg bakkancs, föl vittél a 276-osra, hát most „leabfúhroillak.” De jó kis nadrág volt. Mikor átustunk a Sanon, úgy hozzám fagyott, azt gondoltam, soha sem tudom többet levetni. Most mégis lekerül. Ez a blúz a legöregebb az egész ezredben.

Szeptember nyolcadikán, még tizennégyben, ebben sebesültem meg. De nehéz volt kimosni a vérből. Eladjuk a mántit is. Vasárban ez sem kelt volna már el. Banominnál, mikor úgy ránk eregetett a ruszi, föl volt hajtván a resztungra, úgy tettem ki a dekkung elejére, mert hat a föld még egy kicsit alacson volt előttem. Egy srappelből 3 lukat olvastam meg rajta. Rossz lett volna benne lenni. Azóta mindig ezt foltozgatam, de hát kevés az idő rá, máig sem készült el. Most már nem is készült. No, még a sapkát, Bizony ez is lukas. Főhadnagy urnak jelentem alássan, készen volnék.

A főhadnagy ur nem is hallotta. Amint nézte, hallgatta az „öreg csontot,” aki minden egyes darabtól nagyobb és nagyobb szomorúsággal bucsuzott, végig mustrálta a saját ruháját is. Hiszen az is csupa folt, mégsem dobta el. Annyi idő alatt meg is kopott, egy-két golyó nyoma is látszik rajta, nem lehetne benne odahaza egy lépést sem tenni az utcán, de nem adná semmiért oda. Ha foltos, foltos, ha rongyos sem baj. Együtt szenvedtek, meg nem válna tőle. Ennek a vén káplárnak igaza van.

„Főhadnagy urnak jelentem alássan, távozom a dekkungból,” jelentkezett ujra, menni készülve Szentgyörgyi:

Cuki főhadnagy ur kissé fölrezenve nézett rá és utána kiáltott:

„Gyere vissza, fiam! Herstellt az egészből! Mi ketten már csak rongyosak maradunk.”

Handlery Gyula.

a Tapolczavidéki Gazdakört, hogy a folyó évi gálícszükséglet fedezésére már október hónapban megindítsa a mozgalmat, felhíván tagjait, hogy szükségletüket szőlőterületük arányában bejentsék. A bejelentések összegezéséből csupán gazdaköri tagok szükséglete 690 métermázsa. Erre a mennyiségre e borvidéknek, — leszámítva a fent jelzett 1368 métermázsa szükségletből a már eddig valószínűen beszerzett mennyiséget, — feltétlen szükség van, különben még nagyobb kár éri vidékünk gazdáit, mint a múlt évben.

E gálícszükséglet kimutatását a gazdakör egy hosszabb memorandum, illetőleg kérvény kíséretében még november hónapban felküldte a földművelésügyi miniszternek, kérve, hogy ezen szükséglet az ország egyik legelső bortermő vidékének megmentése érdekében, fedezetet nyerjen.

Hasonló mozgalom indult meg az egész országban. A földművelésügyi kormányt az ügy állandóan foglalkoztatja s mint a napilapokból is olvassuk, az országgyűlésen is többször interpelláció tárgyát képezi, — és mint a földművelésügyi miniszter legutóbb tett kijelentéséből tudjuk, már ezideig is 100 waggonnal több rézgalic van, mint a múlt esztendőben volt, s valószínű, hogy ez még jóval emelkedni fog és kell is, hogy emelkedjék, mert ha pl. a Badaconyvidék csak annyi galicót kaphat mint a múlt évben, úgy a legminimálisabbra szorított mennyiségnek is csak felét kapná, ami ismét tetemes kárt idézhetne elő vidékünkön. Hisszük és reméljük, hogy földművelésügyi kormányunk bölcs előrelátása folytán vidékünk speciális gazdaságánál fogva is megfogja kapni azt a mennyiséget, amely a legkevesebbre szorított szükséglet mellett, szőlői fenntartásához okvetlenül megkívántatik, hiszen itt az ország egyik legnagyobb és legelsőrendű bortermelő vidékének megmentéséről van szó, mely elől elzárkózni nem lehet, nem csupán a szorosabb értelemben vett helyi érdekek, hanem országos gazdasági érdekek szempontjából sem.

A folytonosan biztatóbb helyzet remélni engedni, hogy nem lesz kitéve vidékünk bortermelője sem a gálíchiánynak, sem pedig a múlt évben tapasztalt gálícszorának. Jelenleg tehát elég biztatók a földművelésügyi miniszter legutóbb tett kijelentései, lehet, hogy rövid időn belül teljesen megnyugtató szavakat hallunk.

Szabadságolják a tanítókat. Mint illetékes helyről értesültünk, azokat a tanítókat, kik miatt az előadások szünetelnek, a felmentettek legközelebbi bevonulása alkalmával szabadságot fogják, hogy ezáltal a tanítás hiányt továbbra is ne szenvedjen.

A vasárnapi munkaszünet visszaállítása. Harkányi János kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünetet vissza akarja állítani. Ezzel úgy a vallásos érzésnek, mint a kereskedelmi alkalmazottak vasárnapi pihenőjének fog eleget tenni.

A tavaszi gazdasági hadjárat.

Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter január hó 15-éről kelteve a törvényhatóságok útján a következő üzenetet küldte a magyar gazdaközönségnek: „Annak a meggyőződésnek adok kifejezést, hogy az arra hivatottaknak tetteiben erős, hazaszeretettől irányított, lelkes közreműködése biztosítani fogja tavaszi gazdasági hadjáratunk sikerét is.” Ez az üzenet egy hosszabb rendelet végső mondata, amely rendeletben a miniszter körülírja, hogy az arra hivatottaknak mit kell tenniük, amivel biztosíthatják a tavaszi gazdasági munkák elvégzését s azok sikerességét. Minden tekintetben figyelemkeltő ez a miniszteri rendelet. Elsősorban is elismeri, hogy a mezőgazdasági munkák lebonyolítása csaknem ugyanolyan nehézségekkel jár, mint a hadjárat viselése. Elismeri azonkívül a miniszter azt is, hogy a mostani nehéz körülmények között nem szabad a mezőgazdasági munkák végzésénél a maga csekély erejére hagyni a gazdát, hanem minden illetékes tényezőnek, minden arra hivatott egyénnek arra kell törekedni, hogy a tavaszi gazdasági munkák nemcsak elkezdhetők, de sikeresen befejezhetők is legyenek.

Az őszi gazdasági munkák — nem titok senki előtt — részint az időjárás mostohaasága, részint más kényszerítő körülmények folytán nem sikerültek úgy, mint ahogy kívántuk. Sok föld maradt bevetetlen, holott az áldott magyar földnek mostanában a legnagyobb erőpróbát kell kiállania, mert nemcsak a magunk, hanem barátaink életmezését is kell jórésben biztosítani. Ami azonban nem sikerült ősszel, az mind befelvezhető lesz tavasszal. Nem kell hozzá egyéb mint összetartás, céltudatosság és egy kis szeretet. A földművelésügyi miniszter a tavaszi munkák tekintetében különösen a járási és községi intézőbizottságok lelkiismeretére appellált s őket hívja fel, hogy a szövetezés, a kollegiálitás latbavetésével kövessenek el minden lehetőt, nehogy egy talpalatnyi szántóföld megműveletlenül, vetetlenül maradjon. Vegyének ezek a bizottságok számba minden használható munkaerőt, tehát nemcsak embert, nemcsak dolgos kezét, hanem használatot, gépet s ezek számbavételével osszák be úgy a munkát s végeztessék, hogy a kalászt érlelő nyár meg tudjon felelni minden hozzáfűzött várakozásnak.

A földművelésügyi miniszter az említett rendeletében kilátásba helyezi a mezőgazdasági munkák községi és járási intézőbizottságainak a legmesszebbmenő hatóságok segítségét is. Kilátásba helyezi a szükséges tavaszi vetőmagot, egyszóval ott ahol jóakarát, jóindulat s a közérdekre való hivatkozás a mezőgazdasági munkák végzésénél nem segít, kényszer eszközöket is igénybe lehet venni, de úgy miként a földművelésügyi miniszter, mi is bízunk földművelő népünk józanságában és erkölcsében, s már a helyzet kényszere folytán is remélhetjük, hogy minden munkaképes férfi, nő és gyermek ott lesz a nemzeti természet biztosító munkánál. Össze kell tehát fogni a társadalmi szervezeteknek a közigazgatási hatóságokkal és megfeszített erővel résen kell állniok, hogy elhárítsanak minden akadályt a nemzeti termelés útjából.

A földművelésügyi miniszter felhívásához nagyon kevés hozzátenni valónk van. Az arra hivatott társadalmi szervezetek úgy mint eddig ezután is tudni fogják kötelességüket s annak meg is fognak felelni. Amit hozzá tehetünk az mindössze kérelem, amely abból áll, hogy a földművelésügyi miniszter a maga kivételes hatalmánál fogva biztosítsa a tavaszi munkáknál a hivatalos tényezőknél nemcsak az erélyét, de a megértő jóindulatát is. E tekintetben a társadalmi szervezetek annak idején megtették javaslataikat, ezeknek teljesítését kérjük és várjuk.

HIREK.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete ma — folyó hó 30-án — délelőtt 11 órakor az alábbi tárgyakban gyűlést tart: 1. Illetőségi ügyek. 2. Országos élelmezési központba belépés. 3. Nem fizető bérlőkkel való eljárás. 4. Vágóhid építéséhez terv ajánlás. 5. Jövahagyott községi határozat. 6. Kezelőszemélyzet kérelme drágasági pótlékért. 7. Rendőrbiztos kérelme személyi pótlékért. 8. Villanyvilágítási zavarok elhárítása ügyében intézkedés.

Halálozások. Súlyos csapás érte Békeffy István diszeli földbirtokost, neje id. récsai Békeffy Istvánné, szül. rádóczi Boda Mária folyó hó 22-én, életének 54 éves korában történt elhunytával. Temetése folyó hó 25-én volt, a kiterjedt előkelő rokonságon kívül a vidéki ismerősök nagy számu részvételével. — Scher József balatoncsicsói előkelő gazda, kit már hosszabb idő óta Tapolczán gyógykezeltek, folyó hó 25-én Tapolczán 59 éves korában meghalt. Holttestét Balatoncsicsóba szállították, ahol 28-án a község lakóinak nagyszámu részvételével temették el.

Katonai kitüntetés. Weltner Andor zászlóst, özv. Weltner Adolfiné nemesgulácsi földbirtokos fiát, ki ez időszert az olasz harctéren küzd, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért az arany érdemkereszttel a vitézségi szallagon, — tüntették ki. Weltner Andornak ez a második kitüntetése, megelőzőleg a Signum laudist kapta.

Lisztzükséglet összeírás. A múlt héten megkezdett lisztzükséglet összeírási munkálatokat, nyomtatvány hiányában, fébeszakították. Amint a szükséges nyomtatványok megérkeznek, az összeírást a község-házán folytatják, akik tehát még azt be nem jelentették, a dobszó útján leendő felhívásra, a megjelölt időben, a saját érdekükben jelentkezzenek és úgy szükségletüket, mint készletüket a legpontosabban bejelentsek.

Helyreigazítás. Téves értesülés alapján, mult számunkban hoztuk, hogy a Balatoni Szövetség közgyűlése február 8-án lesz. A Szövetség titkáratól vett tudósítás szerint a közgyűlés nem február 8-án, hanem március hónapban lesz.

Ötvenkét év a tanítói pályán. Szabó János nemesvitai kántortanítót ötvenkét évi tanítószkodás után, folyó év január elején a vallás- és közoktatásügyi miniszter nyugalomba helyezte. Ötvenkét év a tanítói pályán! Egy emberi életkor! A nyugalomba vonult tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter külön elismerésben reszesítette.

Az 50—55 évesek hadikötelezettsége. A monarchia mindkét államában közzé tették azokat a törvényes intézkedéseket, melyek által az eddig az 50. életévig terjedő hadiszolgáltatási kötelezettséget az 55. életévig terjesztik ki. Ez a kiterjesztés amitt vált szükségessé, hogy az újonnan létesített népfelkelőkatóriák egymásután való behívása folytán egyre több személyes hadiszolgáltatásra kötelezett férfit hívtak be fegyveres szolgálatra, akiknek pótlásáról okvetlenül gondoskodni kell. Az 50 éven túl hadiszolgáltatást teljesítők csakis az ország belterületén, a tábori hadsereg körzete mögött és szakadatlanul 6 héten át vehetők igénybe s ugyanannak a személynek újabb behívása csupán egy-két hónapi megszakítás után történhetik.

Kérelem és értesítés a közönséghez. A tapolczai villamostelep vezetősége felkéri a fogyasztó közönséget, hogy a villamosárammal takarékoskodjék, hogy a gép ne legyen nagyon megerhelve, egyúttal értesíti a közönséget, hogy délelőtt 9 órától délután 4 óráig áram, míg a gép javítása tart, nem lesz. Jó, jó, de a közönség türelme is már kezd fogyni!

Katonabeszállásolási díjak Zalában. Zala vármegye törvényhatósági bizottsága a katonabeszállásolás után az 1916. évre a napi kártalanítási összeget egy ember után 18 fillérben állapította meg.

REK.

Tapolcza nagyközség a — folyó hó 30-án — az alábbi tárgyakban öségi ügyek. 2. Országos belépés. 3. Nem fizető és 4. Vágóhid építéséhez váhagyott községi határmélyzet kérelme drágasági biztos kérelme személyi nyilvántartási zavarok elintézkedés.

nyos csapás érte Békéffy birtokost, neje id. récei üll. rádóczi Boda Mária etének 54 éves korában. Temetése folyó 25-én felkelő rokonságon kívül a egy számú részvételével, toncsicsói előkelő gazda, 10 óta Tapolczán gyogy. 25-én Tapolczán 59 éves oltttestét Balatoncsicsóba 8-án a község lakóiak lével temették el.

temetés Weltner Andor ner Adolfné nemesgulácsi ez időszert az olasz az ellenséggel szemben magatartásáért az arany vitézségi szallagon, — ner Andornak ez a mámegeelőzőleg a Signum

összeírás. A mult héten lkséglet összeírásí mun- tivány hiányában, féba- a szükséges nyomtatvá- az összeírás a község- tik tehát még azt be nem z útján leendő felhívásra, a saját érdekükben je- gyi szükségletüket, mint ontosabban bejelentsek.

Téves értesülés alapján, hoztuk, hogy a Balatoni ese február 8-án lesz. A l vett tudósítás szerint a ruár 8-án, hanem március

a tanítói pályán. Szabó kántortanítót ötvenkét évi folyó év január elején a tásügyi miniszter nyugá- venkét év a tanítói pályán! or! A nyugalmoba vonult közköztudott ügyi miniszter n reszesítette.

esek hadikötelezettsége. kék államában közzé tel- yes intézkedéseket, melyek 50. életévig terjedő hadi- ezettséget az 55. életévig a kiterjesztés miatt vált az ujonnan létesített nép- egymásután való behívása o személyes hadiszolgálat- érfít hivatka be fegyveres ek pótlásáról okvetlenül Az 50 éven túl hadiszol- csakis az ország belterü- dsereg körzete mögött és éten át vehetők igénybe s zemélynek újabb behívása hónapi megszakítás után

tesítés a közönséghez. A telep vezetősége felkéri a get, hogy a villamosárammal hogy a gép ne legyen elve, egyuttal értesíti a délelőtti 9 órától délután g a gép javítása tart, nem özönseg türelme is már kezd

ásolási díjak Zalában. Zala hatósági bizottsága a ka- után az 1916. évre a napi teget egy ember után 18 a meg.

A mult héten a borkereslet elég élénk volt. Vidékünkön több boreladás történt 90 koronától 108-ig hektoliterenkint; a bor ára tehát az utóbbi hetek alatt ismét emelkedett, remélhető, hogy a kereslet élénkülésével az árak még magasabbra fognak emelkedni.

A szőlő metszését már több hegyen meg- kezdték, amely munkára a mult hét elég gyenge és száraz időjárása is kedvezett. A korai metszéssel, amely tekintélyes munka- erőt vesz fel, lényeges számú munkáskéz szabadul föl a tavasz folyamán fölmerülő egyéb gazdasági munkára.

Meddig tarthat az iparostanuló tan- viszonya? A kereskedelemügyi miniszter azt az elvi jelentőségű határozatot hozta, hogy a tanviszonynak, az ipartörvény és az iparos- tanonc és szülője között létrejött megállá- podás egyedüli törvényes korlátja ama ren- delkezés, legalább az iparostanuló 15 ik élet- éveig kell tartania.

Takarékoskodjunk. A belügyminiszter rendeletben hívja fel a közönséget, hogy a fűtőanyagokkal takarékoskodjunk, különösen az ipari üzemeknél, légszusz- és villanygyárnál kell az okos takarékoság elvével élni, hogy a szénmennyiség elég legyen. A világitást a minimumra kell redukálni, hogy ezzel is takarítsuk a telepek szénkészletét.

Régi bankjegyek beváltása. A régi piros színű 20 koronás bankjegyeket már csak f. évi június hó 30-ig cseréli ki az Osztrák- Magyar Bank. Akiknek birtokában esetleg ilyen bankjegyek lennének, azok a közös bank fiókjainál még a kellő időben váltsák be, mert június 30-ika után ezek a bank- jegyek teljesen értéküket veszítik. — A régi zöld színű 100 koronásokat a közös bank 1918. évi augusztus hó 31-ig becsereéli.

Megmarad a hadiadó 1916-ban is. A pénz- ügyminiszter rendeletben tudatta Zalamegye törvényhatóságával, hogy a hadiadó 1916-ban is életben marad. Zalamegye törvényhatósága a jövő hó folyamán rendkívüli közgyűlé- sen fogja az adófelszólamlási bizottságot megválasztani.

Gyilkos anya. Városvy Erzsébet talán- dörögdi 19 éves hajadon, hogy szegényét eltitkolja, szerelme gyümölcsöt rongyokba burkolva, az istállóban elásta. Az eset a kapolcsi csendőrség fülébe jutott, amely azt a jelzettek szerint kinyomozta és a gyilkos anyát átadta a bíróságnak.

Montenegró kapitulációja és az orosz foglyok. Amikor a mult héten Szombat- helyen híre ment, hogy Montenegró lerakta a fegyvert és békét ker, az általános öröm hatása az ott nagy számban alkalmazott orosz hadifoglyok körében is rendkívüli módon megnyilatkozott. Egyik gyártelepen a foglyok a munkaadót örömlükben vállukra kapták és hurrával üdvözöltek; a nagy öröm okára azt felelték: „Közeledik a béke, mert egy ellenséges ország már letette a fegyvert!”

A sertésállomány védelme. A Zala vár- megyei Gazdasági Egyesület fölirt a föld- mivélésügyi kormányhoz, hogy a sertés- állomány védelmére tiltsa be a malacok levágását. Ha tekintetbe vesszük, hogy a sertésállomány a háboru alatt megcsappant s a sertések ára túlságosan magasra emel- kedett, határozottan kívánatos gazdasági ér- dekből, hogy a malacokat ne vágassák le, mert csakugyan kár a 4—5 kilogrammos apró jószágot 16—20 koronáért eladni, amikor egy év múlva ez az állat 4—500 korona értéket képvisel, sőt ennél még többet is.

Hadifoglyok ruházata. A pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság közlése szerint a gazdák, akiknek a hadifoglyomunkásai bármily ruha- vagy fehérneműben még hiányt szenvednek, a hozzájuk mezőgazdasági munkára kiadott hadifoglyok részére szük- séges ruhaneműek megküldése végett az illető munkaadóhoz legközelebb levő csend- őrségi által láttamozott szükségleti kimutatás csatolásával közvetlenül ama fogolytábor parancsnoksághoz forduljanak, amelyből a hadifoglyok kiadattak. Eltérés ettől csakis a mult év nyarán az osztrák táborokból kiadott hadifoglyok ruhaneműi stb. igénylése tekin-

tetében van. Az osztrák táborokból Magyar- országon kiadott hadifoglyok ugyanis újabban a magyar táborokba utaltattak át, az osztrák fogolytáborokból kiadott hadifoglyok ruha- szükségletét a következő táborokból kell kérni: A Josefstadtról kiadott hadifoglyok ruháit Kenyermezőről, a Gródig és Theresien- stadtról kiadottakat Dunaszerdahelyről, a Freistadt, Deutschgabel—Burgstal és Hartról kiadottakat Somorjáról, a Millowitz és Marchtrenckről kiadottakat Ostfiasszonyfáról, a Leichenbergből kiadottakat Sopronnyékről, a Brüü és Spatzernről kiadottakat Csóthról, végül a Mathausenről kiadottakat a boldog- asszonyfai táborok parancsnokságától kell a fentemlített előírással módon kérelmezni.

Temetés.

— Emőd Tamás énekeskönyvéből. —

Három halott feküdt a nagy mezőben. Három pár bakkancs, három kék kabát, A lemenő nap fénye bús mosolylyal Ragyogta be a három kis bakát. Egy kálvinista volt, egy meg zsidó volt És katolikus volt a harmadik, De vérük egy patakba folyt a földön, S egymás vállán nyugodtak karjaik.

Tíz órakor jött egy katonapáter, Vidéki pap: galambósz, óriás, És úgy rémlett az esti némaságban, Hogy halántéka-tája glóriás. A pap megállt a három hullá mellett, Hosszan figyelt, hogy szívük még ver-i? S a katolikus mellett szót susogva: — „Lux perpetua luceat ei...”

A kálvinista mellett állt meg aztán, Még vérzett az egy lándzsa hegyitől, — És elzúmmogte fejénél a zsoldárt, Hogy: „Te-bened bízunk eljítől...” És labujjhegyen ment tovább a páter, A második meg harmadik közé, S a zsidó halott mellett hangja felsírt, Hogy: „Jiszkádál vőjiszkádás sómé...”

Három halott feküdt a nagy mezőben, Három pár bakkancs, három kis szorony, S a felkelő nap boldogan pihent meg Hajnal felé, mosolygó arcukon...

A szárnyasok veszedelme. A mult évihez hasonló veszedelem fenyegeti szárnyasainkat. De nem is annyira a szárnyasokat érinti a veszedelem, mint gazdáikat, mert hiszen az éjjeli nyugalmukban megzavart baromfiak a sötétség leple alatt csak gazdát cserelnek, esetleg előbb jutnak — idegen — asztalra; nekik ugyan mindegy, de nem a károsul- taknak, ahol csak a tolvaj hűlt nyoma ma- rad. A mult hét folyamán is több háznál el- tűntek a baromfiak. Erélyes és ügyes csend- őrségünk már nyomez és azt hisszük, hogy rövid idő alatt hurokra kerül a tolvaj, aki- nek ebben a háborus világban is szárnyas peccenyére vágyik a foga. Majd elveszik az etvágyát!

Gyilkos orosz fogoly. Nova községben Sidogin Grigori orosz fogoly az othelyi kántortanító fiatal cselédjét, kit szerelmi aján- latával zaklatott, de a cseléd visszautasította, 19 késszurással megölte. A gyilkos foglyot, aki tettét töredelmesen bevallotta, erős fede- zet alatt Zalaegerszegrre kísérték.

A megvakult katonák évjára. A háboruban megvakult katonák állandó segélyezésére tudvalevőleg országszerte gyűj- tést rendeztek. A gyűjtés eddigi eredménye a két milliót is meghaladja. A gyűjtést azonban tovább folytatják s addig akarják fokozni, hogy minden egyes megvakult katonának évi 1200 K évjáraedkot biztosít- hassanak.

Jóslások 1916-ra. Egy híres magyar jósnő, akinek a háboruval kapcsolatos jóslásai eddig állítólag fényesen beváltak, 1916-ra a következő jóvendőlések teljesülését hirdeti bizonyosra: A mezőgazdaság 1916-ban a korán beálló tavasz miatt semmit sem fog szenvedni. A drágaság ebben az évben azonban, ha lehet, még nagyobb lesz, mint az elmúlt évben. A tavasz viharos lesz.

Február 27-én menydörgés és villámlás lesz, Közép-Európában nyári viharral. Április elején szokatlan erős havazás lesz, a gyümölcsben jelentékeny károk keletkeznek. Nagy árvizek lesznek. Erdélyben szokatlanul nagy vizek támadnak. Észak-Franciaország csaknem teljesen víz alá kerül, valamint Németország egy jelentékeny részében is nagy lesz a víz. Olaszország egyik legnagyobb városában a vizekkel egyidőben nagy tűz- vész fog pusztítani. A vizek tombolásával egyidőben fog három ország kormánya megbukni. Egyik a francia kormány lesz. A kormányválságok nem szűnnek meg, az utolsó nálunk fog lezajlani. A nyárelő szép időt hoz. Ebben az időben Budapesten és Budapesthez közel fekvő nagyobb városban még sohasem látott nagyszerű ünnepség fog lezajlani. A monarchiában megépő, új adómet hoznak be. Világjelentőségű halá- lozás egész Európában csak egy lesz, minket és szövetségeseinket azonban ez nem fog gyászba borítani. Németországból egy új irodalmi világszenzáció fog utnak indulni. Rengeteg szőlő fog Magyarországon teremni az idén s a szüretre minden hadi- fogoly itthon lesz már. Rövid ideig tartó erős járvány fog pusztítani az országban. Zágrábban és a nagy Magyar-Alföldön föld- rengésszerű földmozgások észlelhetők április táján. A legnagyobb politikai válságon Olaszország megy át s ez az ország fogja szenvedni a legnagyobb háborus kárt a hadviselő felek közül. A békét Madridban fogják megkötni, s nem közvetítés, hanem az ántánt közvetlen ajánlatára fogják a béke- tárgyalást megindítani (A. H.)

Ne legyen korcsma a kárpáti falvakban. Az Alkoholellenes Egyesületek Országos Ligája kérvényt intézett a feldult tűzhelyeket újrafelépítő országos bizottság elnökéhez, Khuen Héderváry Károly grófhoz és a kormány valamennyi tagjához, hogy az újrafelépülő kárpáti falvakban sehol se engedélyezzenek korcsmát, sem más szeszestital kimerő helyet, mert különben az alkohol minden népmető és egészséges számításunkat megsemmisíti.

Kinek mi a kedvenc étele? Ügyvédnek — pörkölt. Mérnöknek — körte. Papnak — barátfüle. Gazdának — rétes. Erdésznek — fánk. Bányásznak — aranygáltuska. Fogorvos- nak — foghagyma. Bakternek — aludtfej. Vártüzérnek — lekvár. Cserépfedőnek — palacsinta. Tűzoltónak — lángos. Vadásznak — töltelék. Tornásznak — ugorka.

KÖZSEGHÁZABÓL.

Felhívás

a háztartási (belső) cseléd tartó szolgálata- adókhöz.

Előfordult esetek alkalmából kifolyó- lag a saját érdekükben felhivatnak a belső cselédek tartó szolgálatadók, hogy az ily cselédek bejelentését a felfoga- das után, de legkésőbb a szolgálatba- lépés napján, a kijelentést pedig a fel- mondás után, de legkésőbb a szolgál- latbóli kilépés napján a rendőrbiztos- nál bejelentsek.

Az ily bejelentést elmulasztó szol- gálatadó a 19.805—ni. 1911. jkv. 715. sz. vármegyei szabályrendeletbe ütköző kihágást követ el és annak rendelke- zése szerint 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

Tapolcza, 1916. évi január hó 27.

Az előljároság.

Évi hirdetések jutányos áron!

Husárak és zsir maximált ára
1916. évi január hó 16-tól február hó 15-ig.

A cikk megnevezése	Nagybani eladásnál		Kisiny-beni eladásnál	
	kilogrammonként			
	K	f	K	f
Friss sertéshus szalonnával I. r. fél sertésenkint (fejvel és lábbal) II. r.	3	70	—	—
Friss sertéshus szalonna nélkül fél sertésenkint (fejvel és lábbal)	3	50	—	—
Olvasztott disznózsir	3	10	—	—
Háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir	—	—	6	80
Friss nyers szalonna	—	—	6	—
Töpörtyü preseletlen	2	50	2	80
Elkészített (sózott, füstölt, paprikás, főzött, abált és csemege) szalonnafélék	5	80	6	50
Sertéshus	—	—	3	70
Máj	—	—	2	20
Tüdő	—	—	1	80
Kocsonyahus	—	—	2	80
Bürke	—	—	2	—
Vese és velő	—	—	2	90
Füstölt karaj	—	—	6	—
Füstölt lapocka	—	—	6	—
Füstölt oldalas	—	—	5	60
Sonka (párolva, füstölve) nyersen	6	80	7	—
Sonka " " főzve	—	—	8	40
Husos kolbász	—	—	5	10
Majas kolbász	—	—	3	20
Zsemlyés kolbász	—	—	3	20
Hajdinas kolbász	—	—	4	60
Rizskásás kolbász	—	—	4	60
Füstölt husos kolbász	—	—	6	50
Kis pár virsli	—	—	—	18
Nagy pár virsli	—	—	—	36
Disznósajt	—	—	4	60
Párisi	—	—	5	60
Nyári szalámi	—	—	6	50
Sonkás kolbász	—	—	7	50
Extrawurst	—	—	5	60
Krakkói kolbász	—	—	6	50
Augsburgi kolbász	—	—	6	50
Hus sajt	—	—	6	50
Máj sajt	—	—	6	50

Áki kalapját gyárilag nyári akarja átalakítani (női- és férfikalapokat) vagy átvasaltatni, legkésőbb február 1-éig küldje Hajós Jenőhöz, Tapolcza.

18. szám. 1916.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbírósnak 915. 2887. számú végzése által Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár végrehajtó javára Nemesvitan a 113. sz. házban 150 K tőke és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság elfoglalt és 1200 koronára becsült egy tehén és két hizóból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetven, ennek a helyszínén, vagyis Nemesvitan leendő eszközzésére 1916. évi január hó 31. napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is eladatni fognak.

* Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolczán, 1916. évi január hó 19. napján.

Kerkápoly, bir. végrehajtó.

Értesitem a t. szőlőbirtokos urakat, hogy a valódi **Nechville-féle**

„AUSTRIA”-PERMETEZŐK

már raktárra érkeztek. Ajánlom, hogy a gépeket már most szerezzék be, mert egyrészt a rézárak napról-napra emelkednek, másrészt, mert talán később a háborus viszonyok miatt nem is lesz kapható. Régi permetezőket jó áron veszek.

PAUK VILMOS UTÓDA
vas- és gépkereskedő
TAPOLCZA.

Meghívó.

A kapolcsi kölcsön-segélyegylet

f. évi február hó 12-én, szombaton délután 2 órakor tartja rendes évi

közgyűlését,

melyre a t. tagok ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az egylet 1915. évi „Mérleg-” és „Nyereség-Veszteség-számla”-jának felolvasása, továbbá a tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
2. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az 5 éves cyclus lejárván, új cyclus megalakításának esetleges kimondása.
4. Ujraalakulás esetén az igazgatóság és a felügyelőbizottság megválasztása.
5. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.

Mérleg-számla 1915. évről.

Vagyon: Kötvények 80.959.50 K. Követelések 428.20 K. Pénztári maradvány 7.785.17 K. Összesen 89.172.87 K.

Teher: Törzsbetét kifizetett 80.500.— K. Törzsbetét kifizetetlen 1.073.— K. Költségek kifizetetlen 1.100.76 K. Nyereség 1912—14. 3.990.11 K. Nyereség 1915. 2.509.— K. Összesen 89.172.87 K.

Nyereség-Veszteség-számla.

Nyereség: Kamatokban 5.032.90 K. Késedelmi kamatok 350.60 K. Nyomatvány 1.80 K. Balatonmelléki segélyegylet osztalék 1050.— K. Összesen 6.435.30 K.

Veszteség: Kamat 640.85 K. Iroda 1.578.25 K. 1911. évi veszteség 700.— K. Követelnek 428.20 K. Peresített követelések 579.— K. 1915. évi nyereség 2.509.— K. Összesen 6.435.30 K.

A segélyegyletnek lévén 312 tagja, 1620 részjeggyel; esik egy-egy 20 filléres részjegyre 4 K osztalék.

Kapolcs, 1916. évi január hó 28.

Simon Adolf
titkár.Sándor János
igazgató.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Kiadó lakás.

Özv. Zsinkó Istvánné Viola-utcai házában 2 utcai szobából és mellék-helyiségekből álló lakás április hó 24-ére kiadó.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. ::

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, berlini és szafaládé. ::

Legolcsóbb napi árak!

Húst füstölésre elfogadok,

sem égésért, sem elveszésért felelősséget nem vállalok.

Alsólendván, a Főut legszebb és legforgalmasabb pontján, ujonnan épült modern házban egy szép tágas

üzlethelyiség kiadó.

A helyiségben öt év óta egy modernül berendezett mészárszék és hentesüzlet állott, mely a tulajdonos bevonulása miatt most megszűnt. **Mészáros vagy hentesnek kiválóan alkalmas a hely.**

Bővebbet a tulajdonosnál:

Balkányi Ernőnél Alsólendva

ORVOSOK

ajánlják köhögés ellen

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs, számarköhögés ellen, valamint a főlhülések megelőzésére :: minden harcosnak. ::

6100 bizonyítvány magánosoktól és orvosoktól a jó eredményről.

Étvagygerjesztő, izletes bonbon 20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozokban kapható Glazer Sándor gyógyszerárában Tapolczán és J. Kovács Béla gyógyszerárában Balatonfüreden.

A háborús vízű E hozta. Ő se kiáradt: ro

Régóta h amelyek a nak. Az elr nyolva a jelentőségét zott, amelyb költői lendü okozta kár

Az Est ugy amint a Balatonn ismertette a ket a Bala okozott Za nek, mező magas vizá tatott arra, folytán a B voina, hog gyönyörű k és villatelep tevéssel.

Kár lenne anélkül, h ezen kérd eisorsban

Kövessü amelyet A

Mezőgaz laton maga kezdődőleg okozott. A lassankint elvadulni. esztendő n annyira, h menynt, a s vagy beho

Vidékün ként, lidéro katasztrófá az állandó a beiszapo állatállomá elhullását. szetesen a szám keve és be fog kihatásába zást igény főleg vidé agát, a sz

Minthog csak ott fi istállótrágy ban, elég gonddal n